

El diàleg i l'espontaneïtat dels genis.

Ramon Margalef Batista ()*

El 8 de setembre va ser per a mi un gran honor poder tenir el meu primer contacte amb el món cultural com a nou Regidor de Cultura coincidint amb la inauguració de la X Roda d'Art amb l'exposició de pintura i escultura de l'artista riudomenec Joan B. Cabré.

Aquest acte em va servir per poder tenir uns contactes molt positius amb els representants de diverses entitats culturals del poble, en alguns ja ens coneixen i en d'altres de vista, "com els gegants". He de dir que aquest primer contacte va ser el començament de la meua màxima, no tant sols políticament sinó personal: FOMENTAR EL DIÀLEG. Crec que el diàleg comporta l'apropament de postures i de diferents punts de vista.

Aquest diàleg es va produir, entre altres, amb el Director de la revista l'Om, amb el President de la Colla Gegantera, amb el Director de la revista LO FLOC, amb l'arxiver Municipal, i com no, amb el President del CERAP. Amb tots ells es va crear un fil conductor per al diàleg, per la tolerància, per la comprensió i en suma per tot allò positiu, mai per allò negatiu.

Vull que la Casa de Cultura sigui un lloc per a fomentar aquest tipus de diàleg, per a sumar sempre, i per apartar tot el negatiu.

Vull que la Casa de Cultura sigui un lloc per a fomentar aquest tipus de diàleg, per a sumar sempre, i per apartar tot el negatiu.

Em sap molt de greu que havent aconseguit aquest gran pas per a la Cultura Riudomenca hi hagi persones que vulguin restar, que dubtin de l'existència de la Casa de Cultura, de la seva gestió i del seu contingut, més quan aquestes persones des que jo sóc el Regidor de Cultura mai no han fet acte de presència com a públic a les exposicions, com a usuaris de la biblioteca o com acompanyants d'un infant en els actes que s'hi desenvolupen per a ells; si no hi van durant el dia potser ho fan a la nit; tingueu cura de no caure a les fosques!! Jo us convido a viure la cultura actual, a parlar al davant, de riure i prendre un cafè discutint diferents criteris tots ells per a millorar el nivell cultural de Riudoms, cadascú aportant tot el seu, donant idees i suggeriments.

L'oferta cultural no s'ha d'acabar amb l'aportació de les administracions o de les entitats, sinó que tot veï ha de presentar els seus propis suggeriments i per tot això i per més, cal el diàleg i l'espontaneïtat dels genis.

(*) Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Riudoms

Pardals i ratolins

Ventura Gili

Una de les particularitats i a la vegada riquesa que tenim en un poble com en el cas que parlo és el nostre, és la manera com a través de generacions ens hem anat anomenant, a banda del nostre nom i cognom original. Com ja haureu endevinat m'estic referint als renoms, també dits malnoms o motius.

És curiós constatar el que ha fet la inventiva popular per a mirar de donar un nom a cada persona o família i l'arrelament que avui, encara que, dissortadament, en franca decadència, té aquesta manera d'anomenar. I això ho hem comprovat quan hem anat a un altre poble i hem preguntat per alguna persona en concret dient el seu nom i cognom, veient de la manera que hem fet rumiar el nostre interlocutor si no li hem pogut dir també el renom. Una vegada trobat aquest, de vegades amb l'ajut d'un altre veï, de seguida ens han sabut donar raó del personatge que cercàvem. La construcció: Els (quí poseu-hi el cognom) són (poseu-hi el renom) és una frase que s'usa sovint per identificar la persona. També resulta curiós el fet que un renom graciós, rar o malsonant, no causa cap d'aquests efectes a la persona del poble que el diu. De vegades, si voleu fer riure a algú de fora vila, més que amb el millor dels acudits, poseu-vos a anomenar-li uns quants renoms del vostre poble. Feu la prova i ja em sabreu dir el resultat de l'experiència.

Com he dit, la saviesa popular ha desenvolupat moltes vegades el seu enginy per trobar el renom escaient. N'hi ha de totes menes: segons la procedència, per l'ofici, per reducció del nom, pels trets diferencials de les persones i d'altres que, per molt que investiguem ens es impossible d'escatir-ne el significat. Els seus propietaris de vegades se'n senten còfors i el fan servir sense cap reserva, d'altres resten indiferents i tant els fa si se'ls anomena pel seu nom o pel seu renom i finalment n'hi ha que us deixarien de parlar per sempre més si us hi adrexeu amb el seu qualificatiu familiar.

Al nostre poble en tenim una munió i de totes menes: de noms d'animals: pardals, moixonets, ratolins, mosques, cucs; ..., pel color del cabell: ros, moreno; per la procedència: manyos, aragonesos, "castellanos", "cossacos"!;... per la manera de ser: pinxo, xambó, trempadet...; de noms d'ofici: cisteller, campaner, pegès, ferrers... I així podríem seguir fins a trobar-ne una tirallonga ben considerable, cosa que comportaria un bon treball d'estudi etnològic. I és urgent que algú en comenci a fer-ne, si més no, la recopilació, ja que correm el perill de fer tard, perquè com d'altres coses, és un dels nostres tresors populars que es poden perdre en l'oblit del temps. Seria, doncs, molt interessant que aquest treball es fes el més ràpidament possible i si cal que s'incentivés per part de les nostres entitats públiques.

Per poder començar a fer feina sabem que existeix algun treball que pot servir molt bé com a ajuda i referència, manca però, encara, un estudi aprofundit que avui en dia no tenim.